

Žvilgsnis į Lietuvos mokyklų himnus

Mokyklų himnai Lietuvoje – jau seniai gyvuojantis reiškinys, bet pastaraisiais dešimtmečiais kilo tikras jų kūrimo bumas. Neseniai skelbtas etnomuzikologės Aušros Žičkienės straipsnis¹, kuriame tiriami pasaulietiniai himnai, gyvuojantys šiandieninėse Lietuvos bendruomenėse. Į tyrėjos akiratį pateko ir mokyklų himnai. Autorė parengė tikrai solidų darbą – ne tik apibendrino himnų melodijų stilistiką, bet ir apibrėžė galimą panašios kūrybos kelią nuo folkloro ir europinės kanoninės tradicijos iki postfolkloro.

Himnai – tai kūriniai, kurie paprastai yra atliekami įvairiomis iškilmingomis, svarbiomis ir išskirtinėmis progomis. „Lietuvių kalbos žodyne“ himnas apibūdinamas taip: 1) iškilminga giesmė, priimta kaip valstybinės, idėjinės vienybės simbolis; 2) iškilmingo turinio giesmė kam nors pagerbti, paminėti; 3) muzikos kūrinys, kuriame išreiškiama pakili, iškilminga nuotaika². Pasak A. Žičkienės, pasaulietinis himnas paprastai būna kaip kokiōs nors žmonių bendruomenės, sambūrio, politinio, visuomeninio darinio ar reiškinio simbolis, neretai kartu su vėliava ir herbu yra patvirtintas kaip oficialus organizuoto darinio atributas³.

Kadangi mokyklų himnai nebuvo suvokiami kaip folkloristikos objektas, jie iki šiol nebuvo tikslingai renkami, Vytauto Didžiojo universiteto Etnologijos ir folkloristikos rankraštyne (toliau – VDU ER) pastaraisiais metais buvo užfiksuota tik keliolika tokių kūrinių. 2010 m. pavasarį Akvilė Stankutė surinko 350 mokyklų himnų tekstų. Surinkta medžiaga saugoma Vytauto Didžiojo universiteto Etnologijos ir folkloristikos katedros rankraštyne (byla nr. VDU ER 2075).

Mokyklinių himnų kūrimo tradicija. Kalbant apie istoriniu bei geografiniu atžvilgiu Lietuvai artimas kaimynes – Latviją, Estiją, Rusiją, galima drąsiai teigti, kad šiose valstybėse pastaraisiais dešimtmečiais yra kilęs toks pat himnų kūrimo vėjus, kaip ir Lietuvoje. Jų mokyklos taip pat kuria savo himnus, vėliavas, logotipus bei emblemas. Subyrėjus Sovietų Sąjungai, ne tik mokykloms, bet ir naujai besikuriantiems organizacijoms, judėjimams, įvairiems formaliems bei neformaliems dariniams ir

1 Aušra Žičkienė. Pasaulietiniai himnai Lietuvoje: nuo europinio kanono iki postfolklorinės kūrybos, *Tautosakos darbai*, 2010, [t.] XXXIX, p. 186–209.

2 Žr. *Lietuvių kalbos žodyno* elektroninį variantą.

3 A. Žičkienė. Min. veik., p. 187.

bendruomenėms kilo poreikis save identifikuoti su kokia nors grupe ir per himną, per jo atlikimą išreikšti savo bendruomeniškus jausmus.

Lietuvoje savo himnus turi daugybė švietimo įstaigų – juos kuria ne tik mokyklos, bet ir vaikų darželiai. Himnai buvo renkami internete, oficialiose mokyklų svetainėse; ten jie dažniausiai būna skelbiami skyrelyje „Atributika“. Šalia himno neretai būna pateikta ir mokyklos vėliava, herbas, emblema bei logotipas. Rečiau himnai dedami mokyklų svetainių skyreliuose, pavadintuose „Simbolika“, „Apie mokyklą“. Kadangi šio muzikinio kūrinio pavadinimas varijuoja, paieškos langelyje buvo įrašomi tokie žodžiai, kaip *mokyklos himnas*, *mokyklos daina* ar *mokyklos giesmė*. Vis dėlto dažniausiai vartojamas terminas yra *mokyklos himnas*. Matyt, toks pavadinimas yra oficialesnis, iškilmingiau, oriau skambantis, kartu pabrėžiantis ir tokio kūrinio reikšmę bei svarbą.

Surinkus 350 himnų interneto svetainėse, Lietuvos mokykloms buvo išsiųsta anketa, kurios tikslas – nustatyti mokyklų himnų sukūrimo iniciatorius, priežastis, kokiomis progomis himnas atliekamas ir kur jis viešai skelbiamas. Elektroniniu paštu 2010 m. vasarą buvo išsiųsta apie 300 anketų. Atsakymų sulaukta iš 43 mokyklų (jie saugomi byloje nr. VDU ER 2076). Nors atsakymų, rodos, nėra daug, bet tai galima paaiškinti ir tuo, kad į mokyklas kreiptasi itin nepalankiu metu – per atostogas. Vis dėlto gauti atsakymai leidžia daryti aiškius apibendrinimus ir kartu įrodo, jog mokykloms svarbu, kad tyrėjai jomis domisi.

Kalbant apie himnų sukūrimo datas, iš visų apklausoje dalyvavusių mokyklų išskiria Kelmės rajono Pakražančio vidurinė mokykla: jos himnas buvo sukurtas 1963 metais. Aišku, sovietmečiu tai buvo ne vienintelė mokykla, turėjusi savo himną, bet, kadangi tokia medžiaga seniau nebuvo renkama, duomenų apie kitas mokyklas kol kas neturime. Kitų mokyklų himnai sukurti po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, tai yra 1990–2009 metais. Toks himnų kūrimo bumus rodo, kad tam įtakos turėjo ne tik savosios tapatybės paieškos, bet ir mada, siekimas populiarinti ir daryti patrauklią koncertinę mokyklą.

Žinoma, mokytojų atsiųstuose atsakymuose himnų kūrimo priežastys nurodytos kitos. Pažymima, kad poreikis sukurti mokyklos himną dažniausiai atsiranda rengiantis jos jubiliejams. Pasitaiko ir tokių atvejų, kai himno atsiradimą mokyklos derino su mokyklos statuso keitimu ar naujo vardo suteikimu. Didžioji dalis himnų idėjos sumanytojų – mokyklos vadovai. Be jų, norą turėti savo himną dažnai išreiškia ir mokyklos bendruomenė (mokytojai, mokiniai, mokyklos administracija, organizaciniai komitetai).

Dauguma himnų autorių – mokytojai. Nemaža ir tokių atvejų, kai himnus kuria patys moksleiviai, rečiau – mokytojai kartu su moksleiviais. Kartais himnui sukurti pasitelkiami tiek visoje Lietuvoje žinomi, tiek vietiniai poetai (P. Vaičiūnas, M. Martinaitis, Z. Budrienė, J. Giniotienė) bei kompozitoriai (L. Abarius, A. Martinaitis, J. Lygutas, G. Savinienė). Labai ryški tendencija – mokyklose skelbiami konkursai himnui sukurti, kuriuose gali dalyvauti visa mokyklos bendruomenė, kartais kviečiami ir moksleivių tėvai.

Apklausoje atsakymuose pabrėžiama, kad himnui dažniausiai keliami tokie reikalavimai: nesudėtinga struktūra, skambus, jaunatviškas ir prasmingas tekstas, originalumas, patrauklumas ir pan. Pabrėžiama, kad himne turi atsispindėti mokykloje puoselėjamos vertybės, jos istorija, gamtinė bei geografinė aplinka. Visus kriterijus atitinkantį himną paprastai išrenka tam reikalui sudaryta komisija arba visa mokyklos bendruomenė. Antai Plungės „Saulės“ gimnazijoje kandidatų sukurti himnų tekstai buvo iškabinti gimnazijos stende be jų autorių pavardžių, tik su eilės numeriu. Mokyklos bendruomenė į balsadėžę metė lapelius su labiausiai patikusiu teksto numeriu. Daugiausia balsų surinkęs himnas ir buvo paskelbtas laimėjusiu (VDU ER 2076/31). Nors konkursą laimi tik vienas kūrinys, bet tokiu būdu išrinkti himnai tampa lyg ir visos bendruomenės bendru turtu.

Mokyklos himnas yra tapęs visų tradicinių mokyklos švenčių palydovu. Įprastai himnu pradedamos ir baigiamos įvairios mokyklos šventės. Jis skamba rugsėjo 1-ąją, per šimtadienį, paskutinį skambutį, brandos atestatų teikimo šventę, mokyklos sukakčių ir jubiliejų metu. Himnas giedamas ir per mokyklose minimas valstybines šventes – Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją. Kai kada himnas atliekamas ir retesnėmis progomis, pavyzdžiui, per mokinių ar mokytojų konferencijas, sutinkant garbingus svečius, mokyklą pristatančiuose renginiuose. Rečiau jis kartu su Lietuvos valstybiniu himnu giedamas per kiekvieną muzikos pamoką.

Mokyklos himną paprastai gieda ir moksleiviai, ir mokytojai – visa mokyklos bendruomenė. Tačiau apklausoje metu paaiškėjo, kad kartais himną atlieka specialiai suburta mokinių grupė, solistai, mokyklų ansambliai ar chorai. Be to, himno atlikimas gali būti labai įvairus. Antai giedant Šiaulių universiteto gimnazijos himną scenoje naudojama muzikinė fonograma arba pritariama pianinu, žygiuojant, eisenos metu gimnazijos dainuoja gimnazistai ir kiti gimnazijos nariai be muzikinio pritarimo. Kai gimnazijos himnas skamba kaip muzikinis šventės fonas – leidžiamas tik choro su muzikiniu pritarimu įrašas (VDU ER 2076/4).

Mokyklos himnas, kaip ir kiti jos simboliai, yra viešai skelbiamas koridoriuose, fojė, klasėse kabančiuose stenduose. Taip pat himnai spausdinami ir specialiai konkrečiai mokyklai išleistose mokinių pažymių knygelėse, mokyklų knygose, reklaminiuose lankstinukuose apie mokyklą, internetinėse mokyklų svetainėse, retesniais atvejais – mokyklų muziejuose. Himno reikšmingumą bei svarbą rodo ir tai, kad neretai jis viešai skelbiamas ne tik šalia kitų mokyklos simbolių, bet ir greta Lietuvos valstybės atributikos.

H i m n ū k ū r ė j a i. Kalbant apie himnų autorystę, pastebėta, kad daugumos himnų autoriai įvardijami tiesiog vardu ir pavarde. Nemažos dalies himnų autoriai internete nebuvo nurodyti (93 himnų, arba 27 proc.). Išsamiau panagrinėjus šių himnų kūrimo aplinkybes, galima spėti, kad dažniausiai tai būtų mokyklos bendruomenės nariai.

Dar rečiau nurodomi himno melodijos kūrėjai. Himnas egzistuoja „tik gyvai skambėdamas, virtualioje erdvėje melodijos kaip ir nereikia“⁴, tuo labiau kad himnui dažnai yra

.....

4 Ten pat, p. 202.

pritaikoma kitų populiarių dainų melodija, kurią paprastai žino visa bendruomenė. Panašiu principu, t. y. panaudojant tuo metu populiariausių dainų melodijas ir tik šiek tiek pakeičiant jų žodžius, yra kuriamos dainos ir kitomis svarbiomis mokyklinėmis (šimtdieninių, paskutinio skambučio) progomis⁵. Pažymėtina ir tai, kad nors internete melodija nebūna skelbiama, yra nurodomi du himno autoriai: žodžių ir muzikos.

Himnų kūrėjais gali būti: 1) mokyklos bendruomenė (mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai); 2) žinomi poetai; 3) žinomi atlikėjai bei dainų autoriai; 4) anoniminiai autoriai.

Dažniausiai himnai yra sukurti mokyklos bendruomenės narių. Kai himnas kuriamas bendromis mokytojų ir mokinių jėgomis, pastebima tokia tendencija: tekstą paprastai sukuria mokiniai, o muziką – mokytojai.

Kartais mokyklų himnams panaudojamos tiek visoje šalyje, tiek regionuose gerai žinomų poetų eilės. Iš jų turinio galima spėti, kad eilės retkarčiais būna sukurtos konkrečiai mokyklai (pvz., Vilniaus Vytės Nemunėlio pradinės mokyklos himno žodžius kūrė poetė R. Skučaitė, VDU ER 2075/308). Kartais žinomų poetų eilėraščiai ar žmonių mėgstamos ir jau liaudiškomis pavadinamos dainos kiek perfrazuojamos ir tampa gražiu himnu. Toks yra, pavyzdžiui, Rietavo rajono Tverų vidurinės mokyklos himnas – perfrazuota populiari daina „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“ (VDU ER 2075/138). O štai Šilutės rajono Gardamo pagrindinė mokykla visiškai nepakeistą šią dainą dainuoja kaip savo mokyklos himną (VDU ER 2075/110). Vis dėlto žinomų poetų sukurtos eilės yra gana retas reiškinys.

Retkarčiais kaip mokyklos himnai naudojami ir garsių šalies atlikėjų bei dainų autorių kūriniai. Antai Vytauto Babravičiaus (Simo) daina „Tau, jaunyste“ tapo Mažeikių „Ventos“ pagrindinės mokyklos (VDU ER 2075/83), Tomo Augulio daina „Sodas“ – Šilutės Vydūno gimnazijos himnu (VDU ER 2075/106).

Išskirtinumo paieškos. Nors kiekviena mokykla siekia būti išskirtinė, tačiau mokyklų himnų žanrui yra būdingos panašios kompozicijos, poetikos, stilistikos priemonės. Pažvelgę į himnų turinį galime matyti, kuo vienos mokyklos himnas skiriasi nuo kitų.

Dažniausiai konkrečią mokyklą iš kitų skiria geografinė padėtis, todėl ir himne apibūdinami išskirtiniai vietovės, kurioje įsikūrusi mokykla, ypatumai. Vietovės savitumas dainoje dažniau apibrėžiamas pirmose himno eilutėse, rečiau – priedainiuose. Iš 350 himnų vietovė himno pradžioje minima 85 tekstuose, priedainiuose – 21, pabaigoje – 8 tekstuose. Taigi trečdalyje himnų vietovė vienaip ar kitaip yra minima. Kaip tik geografinės padėties nusakymas ir būna pagrindinis konkrečios mokyklos identifikatorius. Geografinė padėtis gali būti nusakoma keleriopai, priklausomai nuo vietovės įžymybių ir išskirtinių gamtos objektų. Neretai himne paminėti gamtos objektai yra žinomi tik vietos žmonėms, bet ir patys šie himnai gyvuoja labai nedidelėje bendruomenėje, todėl net abstraktus upės ar piliakalnio paminėjimas yra suprantamas ir svarbus atliekantiems

5 Justė Vasilionytė. *Šimtadienio folkloras XXI a. pradžioje*: Bakalauro baigiamasis darbas, vadovė Laima Anglickienė, Vytauto Didžiojo universitetas, 2010, p. 27–30.

himną. Dažniausiai paminima šalia mokyklos tekanti upė, rečiau – ežerai, šilai, miškai, piliakalniai ar dvarai. Kartais tas pats gamtos objektas (dažniausiai upė, tekanti per kelis rajonus) minima kelių mokyklų himnuose. Daugiau nei vienos mokyklos himne minimas Nemunas, Neris, Venta, Šventoji, Nevėžis, Jūra ir Šušvė. Himnuose fiksuojami ir vienos Lietuvos mastu išskirtiniai objektai. Pavyzdžiui, pajūrio miestų (Palangos, Šventosios, Nidos, Klaipėdos) mokyklų himnų pradžioje atsispindi jų geografinė padėtis, paminint jūrą ir su ja susijusius simbolius: bangas, gintarą, žuvėdras, pušis, smėlį ir pan.

Išskirtinumo siekiama ir himnais šlovinant vietovę, kurioje įsikūrusi mokykla. Vietovardis (miesto ar miestelio pavadinimas) dažniau minimas mažų miestelių mokyklų, kurios ten yra vienintelės mokymo įstaigos, himnuose.

Vienas mokyklas iš kitų skiria ir paminėtas asmenvardis – žymaus žmogaus, kurio vardu yra pavadinta ta mokykla, vardas ir / ar pavardė. Pažymėtina, kad išskilių asmenų / dievybių vardais pavadintų mokyklų himnuose beveik visada paminimas ir tas asmuo / dievybė. Labai dažnai tekstuose atsispindi ir šių žmonių visuomeniniai nuopelnai šalies istorijai, švietimui, kultūrai ir kitoms sritims. Galima paminėti Trakų mokyklų himnus, kuriuose apdainuojamas didingas Lietuvos istorijos laikotarpis – kunigaikščių Kęstučio ir Vytauto (jų vardais pavadintos mokyklos) valdymo laikai. Ugnies deivės Gabijos vardu pasivadinusių mokyklų himne dainuojama apie ugnį, kuri simboliškai labai tinka mokyklos himnui ir kaip perkeltinis vaizdinys (VDU ER 2075/71, 280).

Kai kuriuose himnuose gali būti keli identifikatoriai (pvz., vietovės identifikatoriai: upė ir miškas; dvaras, miškas ir legendomis apipintas akmuo; vietovė ir asmenvardis; ir t. t.).

Dideliame himnų pluošte galime rasti ir originalesnių kūrinių. Pavyzdžiui, Telšių „Atžalyno“ vidurinė mokykla tinklalapyje savo himną skelbia žemaitiškai (VDU ER 2075/141). Išsiskiria ir Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla, kuri turi du himnus – mokytojų ir mokinių. Telšių rajono Kaunatavos pagrindinė mokykla turi ne tik mokyklos dainą, bet ir moksleivių himną (VDU ER 2075/145).

Populiariausios himnų temos. Nors dauguma mokyklų pabrėžia norinčios turėti originalų kūrinių, tačiau pats šio kūrinio atlikimo kontekstas neleidžia nukrypti nuo tam tikrų kanonų. Išsamiau susipažinus su Lietuvos mokyklų himnais, galima pastebėti juose vyraujančias kelias tradicines temas. Kaip žinoma, mokykloje vaikai užauga, subręsta, todėl nenuostabu, kad himnuose daugiausia ir atsispindi vaikystės, jaunystės tematika. Neretai mokykla yra sužmoginama ir jai, lyg ir visai mokyklos bendruomenei, linkima gyvuoti, klestėti, augti, būti sveikai... Himnuose atsispindi ir prisiminimų tematika, kuri tampa labai aktuali, himną atliekant tam tikromis progomis: abiturientų švenčių, klasės susitikimų, per mokyklos jubiliejų, kai susirenka ir mokyklą baigusieji ar joje dirbusieji. Sugrįžus į mokyklą užplūsta prabėgusių jaunystės dienų ilgesys. Beje, kaip buvo pažymėję apklausiamų mokyklų mokytojai, viena iš dažnų progų, dėl ko yra kuriamas himnas, yra artėjantis mokyklos jubiliejaus paminėjimas. Hipotetiškai galima teigti, kad himno kūrėjai, tikriausiai atsižvelgdami ir į būsimą himno auditoriją, išryškina prisiminimo temą.

Himnuose gali būti apdainuojami su mokykla siejami objektai (klasė, suolai, lenta, skambutis), reiškiniai (rugsėjis, pamoka), būtent paauglystėje ir jaunystėje išgyvenami tokie svarbūs dalykai, kaip draugystė, pirmoji meilė ir pan.

Kiek rečiau aptinkami šlovinantys ir truputį pompastiški, patoso kupini tekstai, kuriuose mokykla įvardijama kaip mokslo šventovė, aukštinas mokslas ir žinios.

Mokyklų himnuose atsispindi ir religinė tematika, minimas Dievas, Dievo palaiminimas ir pan. Ji dažnesnė katalikiškos pakraipos mokyklų himnuose, bet Dievo palaimos gali būti prašoma ir kitų mokyklų himnuose.

Akvilė Stankutė ir Laima Anglickienė

Mokyklų himnų tekstai

- Kur „Žalgirius“ statė gimtoj Tauragėj,
Kur saulė už miško iškyla,
Čia kviečia visus mylima mokykla,
Skambutis vis šaukia, netyla...

Čia mokomės, mokom, čia mūsų draugai,
Daug džiaugsmo ir vargo patyrėm,
Už viską dėkingi mokyklai savai,
Lyg paukščiams sparnai čia pakyla.

Gyvuok ir klestėk, mylima mokykla,
Teneslegia metai prabėgę,
Tegu dvyliktokų karta vis nauja
Kasmet pasodina po gėlę.

Ir nors metai bėgs,
Vėl skambutis aidės,
Sukvies mūsų giminę plačią,
Vaikystę primins ir į klasę pakvies,
Kiekvieną sutiksim kaip svečią.
Tauragės Žalgirių gimnazija (VDU ER 2075/116).
- Maži kopia į aukštą kalną,
Dideli, sparnus išskleidę, nuo jo pakyla.

Diena po dienos, metai po metų
Žinių vainiką pinam, viltį auginam.

O mano Geroji Viltis!
Tau ji atvėrus duris.
O ta jaunystės dvasia
Lai švies kelyje.

Čia ne vien tik knygos, bet dainos ir spalvos,
Net molis atgyja rankų šilumoj,
Šokio sukury čia pinasi kartos,
Visa auga ir keičias vilties šviesoj.

O mano Geroji Viltis!..

Žodž. ir muz. mokytojos O. Amulytės.
Vilniaus Gerosios Vilties vidurinė mokykla (VDU ER 2075/292).

3. Suoš vėl Gasčiūnuose liepos,
Šimtamečiai klevai sušlamės.
O mūsų mokykla, brangioji mokykla,
Vėl širdys iš laimės spurdės.

Čia augom, kaip medžiai tvirtėjom,
Su savo svajonėm, darbais.
Iš čia mes gyventi išėjom,
Kur mokomės būti draugais.

Jau beldžias į langus mokyklos
Alyvos šakelėm gležnom.
Pavasario skambūs akordai
Kviečia šokį jaunystės sušokt.

Suoš vėl Gasčiūnuose liepos,
Šimtamečiai klevai sušlamės.
O mūsų mokykla, brangioji mokykla,
Tau linkim sėkmės iš širdies.

Žodž. V. Ščiukienės (1965 m. laida), muz. mokytojos M. Kaubrytės.
Joniškio rajono Gasčiūnų pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/27).

4. Mokykla, mokykla
 Mus kas rytą sutiks,
 Mokykla, mokykla
 Artima mums paliks!
 Artima mums paliks!
 Juokas, triukšmas, ašarėlės ir tylą.
 Mokyklėlė, mokyklėlė – mokykla.

Priedainis. Nuo pačių pirmų laiptukų,
 Knygos, žodžio ir pieštuko,
 Nuo „Meškiuko Rudnosiuko“
 Ji miela!
 Ji dabar kiekvieną rytą
 Mums, mažiems, atidaryta –
 Mūsų – Vytės Nemunėlio –
 Mokykla!

Pirmutinė, pirmutinė,
 Pirmutinė knyga
 Neseniai atsivėrė,
 Ir prabilo knyga
 Apie tiesą ir gerį.
 Juokas, triukšmas, ašarėlės ir tylą...
 Mokyklėlė, mokyklėlė – mokykla.

Priedainis. Nuo pačių pirmų laiptukų...

Žodž. R. Skučaitės, muz. G. Savinienės.
 Vilniaus Vytės Nemunėlio pradinė mokykla (VDU ER 2075/308).

5. Mes – ainiai Vaidoto garsaus,
 Jaunystė lydi mus!
 Širdžių daina per amžius gaus,
 Jos aidas nuostabus.
 Kada nurimsta vėjas,
 Jaunatviškas, gražus,
 Mokyklinės idėjos
 Į laimę neša mus.

Priedainis. Dainuoki, Vaidotieti,
Dainuok, dainuok, dainuok,
Gyvenimas negrižta,
Žinok, žinok, žinok.

Pakilsime į saulę
Su sakalo sparnais –
Atnaujinsim pasaulį
Svajonėm ir darbais.

Priedainis. Dainuoki, Vaidotieti...

Pagal K. Bradūno žodž., aut. lietuvių k. mokytoja metodininkė L. Jonaitienė.
Kauno Vaidoto pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/263).

[Originali daina]

<p>6. Kaip brangi esi Tverų mokykla, Kiekvienoj šeimoj Tau širdy vieta.</p>	<p>Kaip brangi esi, Žeme Tu gimta. Nors būnu toli, – Tau širdy vieta.</p>
---	---

<p>Žeme Lietuvos, Mokykla brangi, Amžius tu gyvuok, Būk šviesa skaidri.</p>	<p><i>Priedainis.</i> Žemėj Lietuvos Ažuolai žaliuos, Ažuolai žaliuos Žemėj Lietuvos!</p>
---	---

<p>Ar diena žiemos, Ar diena rudens, Mokai išminties, Skatini gyvent.</p>	<p>Nors esi maža, Bet esi didi. Nemuno vaga – Lietuvos širdis.</p>
---	--

<p>Šimtmečius aidėk Tu vaikų balsais, Neški viltį, šviesk Mokslo žiburiais.</p> <p>Rietavo savivaldybės Tverų vidurinė mokykla (VDU ER 2075/138).</p>	<p><i>Priedainis.</i> Žemėj Lietuvos...</p> <p>Ar diena žiemos, Ar naktis rudens, Tavo šilumos Man užteks gyvent...</p>
---	---

Priedainis. Žemėj Lietuvos...

Žodž. aut. K. Vasiliauskas.

[Originali daina]

7. Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad išaugome jau iš to laiko,
Kur galėjome nors truputį savimi pabūti.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad išaugome jau iš to laiko,
Kur dalijomės duona ir saule,
Kur toks žydras buvo pasaulis.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad išaugome jau iš to laiko
Ir, mamas visa galva praaugę,
Tapome beveik suaugę.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad išaugome jau iš to laiko,
Kad sunkiau tapo mums gyventi,
Peržengus gimnazijos slenkstį.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad išaugsimė jau iš to laiko
Ir, senuosius draugus susitikę,
Prisiminsim, kas brangiausia likę.

Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazija
(VDU ER 2075/103).

8. Prie Lėvens krantų dar žydi
Kiekvienam sava gėlė.
Mūsų dieną žemėj lydi
Paukščiai, žvaigždės ir žolė.

Priedainis. Bėga Svalia,
Teka Lėvuo –
Upių valia –
Mūsų dėmuo.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad nebetelpam mes į tą laivą.
Kur dalijomės duona ir saule,
Ir toks didelis buvo pasaulis.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad nebetelpam mes į tą laivą,
Visa galva mamas praaugę –
Tapome jau suaugę.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad nebetelpam mes į tą laivą,
Kur galėjome nors truputį,
Nors trumpam savimi pabūti.

Kaip gaila, kaip gaila, kaip gaila,
Kad nebetelpam mes į tą laivą,
Kur dalijomės duona ir saule,
Ir toks didelis buvo pasaulis.

Žodž. autorius nežinomas.

Kelio pradžioj,
Metų laikams,
Žemėj aidžioj
Savo vaikams.

Savo rūpesčiais gyvenam
Prie gimtosios pakelės.
Mes laimingi, kol mus mena
Paukščiai, žvaigždės ir žolė.

Priedainis. Bėga Svalia...

Kai išeisim, nebebūsime,
Gal kiti kartot galės,
Kad gyvena ir po mūsų
Paukščiai, žvaigždės ir žolė.

Priedainis. Bėga Svalia...

Pasvalio Petro Vileišio gimnazija (VDU ER 2075/4).

9. Kai sutemos Tatulą tyliai apjuosia,
Nutyla mokyklos jaukus šurmulys.
Atrodo, ir vėl atsistoju po uosiu,
Lyg būčiau tas mažas, klusnus mokinys.

Priedainis. Pabiržė – iš tolo bokštai moja,
Pabiržė – senų draugų veidai.
Pabiržė – lyg maldą vis kartoju,
Pabiržė – tu mums gimti namai.

Kai vėl susirinksim į draugišką būrį,
Sugrįš pamirštoji jaunystės dvasia.
Gyvenimas metų jau daugel pridūrė,
Tik mūsų mokykla telieka jauna.

Priedainis. Pabiržė – iš tolo bokštai moja...

Žodž. ir muz. Ž. Anilionio.

Biržų rajono Pabiržės pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/8).

10. Kai vėjas lapus pakiemėliui pašiaušia
 Ir obelys bala žiedais gretimai,
 Prie Nemuno gema svajonės gražiausios –
 Čia mano ir tavo namai...

Pavasarij užtvaras išas išlaužia
 Ir neša, kas jau atgyventa, iš čia.
 Prie Nemuno vasaros vakaro laužas
 Ir žvaigždės, kaip kibirkštys, trykšta nakčia.

Pušelės milžinkapius laiko apsupę
 Ir saugo, ir laiko gilioj paslapy.
 Ir neša, kaip laikas, negrįžtanti upė,
 Ir man ji, ir tau – ta pati.

Prienų Nemuno pradinė mokykla (VDU ER 2075/207).

11. Žiūri saulė į Nemuno vingį,
 Išsis vėjas pušelių tyloj,
 Esam žvalūs, sveiki ir laimingi
 Mūs mažutėj, gražuolėj Punioj.

Priedainis. Mokykla, mokykla,
 Gelsvas suolas, knyga ir lenta,
 Liejas žodžiais svajonė žydra,
 Skamba juokas ir aidi daina.

Koks smagus pirmas rudenio rytas,
 Saulės takas smėlėtu keliu,
 Kai pašaukia pasaulis mus kitas
 Naujai dienai skambiu varpeliu.

Priedainis. Mokykla, mokykla...

Čia sudėjome pirmąjį žodį,
 Čia pražydo ir meilė pirma,
 Čia į ateitį kelią mums rodė
 Pamoka, mokslo burtų pilna.

Žodž. ir muz. S. Kaknevičienės.
 Alytaus rajono Punios pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/217).

12. Užaugom ant kranto Neries,
Kur žydi alyvos ir ievos,
Čia rašėm pirmąsias raides,
Čia mūsų takeliai ir pievos.

Mokyklon atvėrę duris,
Suradome savąjį suolą,
Ir vienas lauke ne karys,
Kai žingsniai mamytės nutolo.

Priedainis. Mes esam Panerio vaikai,
Panerio vaikai, Panerio vaikai,
Su vėju klegame linksmi,
Klegame linksmi, linksmi.
Mes esam Panerio vaikai,
Panerio vaikai, Panerio vaikai,
Mums mokykla antri namai,
Kaip antri namai, namai.

Himno aut. I. Nagulevičienė ir L. Kernagis.
Jonavos Panerio pradinė mokykla (VDU ER 2075/251).

13. Veržli Neries tėkmė
Žvelgia į žinių šventyklą,
Sveikina upės versmė
Mus, mokinius, turinčius tikslą.

Mes ieškom paslėptos tiesos
Ir tikimės atrast tobulybę,
Kuri šviesia mintim ir darbu
Puoštų mūs Tėvynę.

Sunkaus ieškojimo kely
Mums mokytojai tiesia ranką
Ir veda vis tolyn, tolyn,
Kol tiesą mes atrandam.

Mes ieškom paslėptos tiesos...

Žodž. U. Markeliūnaitės ir J. Pilkauskaitės, muz. T. Saulėno.
Vilniaus Žirmūnų gimnazija (VDU ER 2075/283).

14. Plinkšių ežere – perle žemaičių,
Prie tavęs lyg žuvėdra balta
Apkabinta berniukų, mergaičių
Šviečia mūsų miela mokykla.

Šypsos krykščia čia mūsų vaikystė,
Čia užgimsta svajonė pirma.
Tu mūs mokslo šventovė mieliausia,
Mūsų tu mylima mokykla.

Tu žuvėdra pakrantės baltoji,
Mūs vilčių ir likimų lopšys.
Tegu laisvas Tėvynės rytojus
Tavo vardą garbingai rašys.

Plinkšių ežere – perle žemaičių,
Prie tavęs mūsų džiaugsmo šalis.
Metai bėgs, o berniukų, mergaičių
Linksmas čia nenutils klegesys.

Žodž. mokytojos L. Derkintienės, muz. A. Raudonikio.
Mažeikių rajono Plinkšių pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/78).

15. Kur ošia Babėnų šilas,
Kur gimė garsusis Daukša,
Kas rytą skardena juokas,
Gyvuoja mana mokykla.

Priedainis. Mokykla, mokykla,
Mikalojaus Daukšos mokykla.
Ir linksma, ir graži,
Tu šviesi kibirkštėlė esi.

Tenai visada mūsų laukia
Nuoširdūs suaugę draugai.
Kiekvieną, kai reikia, priglaudžia,
Dalina žinias sumaniai.

Priedainis. Mokykla, mokykla...

Vaikystė taip greitai prabėga
 Geltono rugsėjo taku.
 Ji kviečia jaunesnįjį draugą,
 Bet noriai sugrįžtum ir tu.

Priedainis. Mokykla, mokykla...

Žodž. J. Gerdvilienės, muz. A. Fedaravičienės.
 Kėdainių Mikalojaus Daukšos pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/172).

16. Kur garsus Lietuvos maumedynas –
 Ant kalvos mokyklėlė balta.
 Ten, kur šiaurėj tamsus Prienų šilas,
 Ir Dūmė pakalnėj šalta.

Tai Kunigiškių mokykla
 Išlydi mus į kelią.
 Čia skamba juokas ir daina,
 Paliekam čia širdies dalelę.

Mūsų dienos ir rudenys šičia,
 Kur vaikystės skambučiai linksmi.
 Čia daugybę draugų atpažįstam,
 Gimtą žodį išmokstam brangint.

Tai Kunigiškių mokykla...

Prienų rajono Kunigiškių pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/205).

17. Nemuno vingy Piliakalnis supas,
 Eglių vainikai žaliuoja krantuos.
 Vėjo glamonė paliečia man lūpas,
 Apie mokyklą širdis uždainuos.

Priedainis. Vėl į mokyklą kiekvieną rytą
 Linksmo skambučio mes pakviesti.
 Lenta vėl klasėj lauks nerašyta –
 Vilioja mokslo takeliai visi.

Mes čia bėgiojam, mes čia ir augam,
 Čia mus keleliai visad parves,

Savo Alytų lyg gėlę saugom,
Mylim mokyklą, gimtąsias gatves.

Priedainis. Vėl į mokyklą kiekvieną rytą...

Kasdien smagu sugrįžt į šią mokyklą –
Čia pirmos nesėkmės, pirmi džiaugsmai.
Dar vakar buvome maži pirmokai,
O šiandien – eglės, ąžuolai.

Priedainis. Vėl į mokyklą kiekvieną rytą...

Gražiausi metai prabėga mokykloj,
Išlieka lig skausmo giliai atminty,
Labai norėsis čia vėlei sugrįžti
Skambučio aidų paklausyt.

Priedainis. Vėl į mokyklą kiekvieną rytą...

Alytaus Piliakalnio pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/ 225).

18. Čia kaštonai parėmę saulėtą padangę,
Čia mūs mokykla.
Čia vakarėj žaroj nuvilnija pro langus
Vaikystės daina.
Čia kadais bočiai mintį dūmojo senam
Tuskulėnų dvare,
Jų vaikai vienas kito ir Dievo ieškojo
Paklydę kare.

Šiandien tūkstančius rankų trispalvė apjuosia,
Vaivorykštės tiltu bėgioja vaikai.
Mokykla Tuskulėnų vaikystę mūs puošia –
Tikėsime tavim amžinai.

Lyg gervelė grakšti mokykla Tuskulėnų
Mums moja sparnu.
Nepaliausiu mylėt, neišduosiu nė vieno
Savųjų draugų.
Čia žinių labirintuose laimę surandam,
Dalijamės ja.

Čia atgimstam lietuviškam žody ir tampam
Mokyklos dvasia.

Čia karta keičia kartą, vaikai iškeliauja,
Bet grįžta lyg paukščiai atgal į namus.
Tegu niekad mokykloj mieloj nepaliauja
Aidėti varpelis skambus.

Vilniaus Tuskulėnų vidurinė mokykla (VDU ER 2075/301).

19. Dešimtmečiai, šimtmečiai bėga,
Skambutis čia kviečia kasdien.
Susirenka tie, kurie knygą pamėgo,
Kurie laimę atneš žmonėms.

Priedainis. O mokykla, o mokykla,
Brangi, sava, brangi, sava,
Tavęs verti mes, mokiniai,
Mes – tavo liepos, ąžuolai.

Čia Margų miškai, Žabų dvarai,
Marijos įminta pėda.
Senolių kapai mus šaukia čionai,
Atminimai, jaunystės daina.

Priedainis. O mokykla, o mokykla...

Sparnus išauginti suspėjom,
Kad skrydžiui užtektų jėgų.
Mes grožį ir meilę, ir darbą pamėgom,
Dainuot ir mylėti kartu

Priedainis. O mokykla, o mokykla...

Žodž. mokyklos direktorės O. Valančienės, muz. D. Garnienės.
Širvintų Gelvonų vidurinė mokykla (VDU ER 2075/319).

20. Kur marios, pušys ir daug saulės,
Kaštono nuostabūs žiedai,
Lyg jūra mokykla mus kviečia
Ant kalno blizgančiais stogais.

Jei nori daug ką tu suprasti.
 Jei dar mąstyt nepavargai,
 Gali čia draugo petį rasti,
 Čia pedagogai kaip tėvai.

Priedainis. Svajonių rūmas – mokykla ant kalno,
 Ir stebuklinga pasakų pilis.
 Ant Kuršių nerijos smėlėto delno
 Vaikystės nuostabi šalis.

Čia nuolat visko mes išmokstam:
 Rašyt, skaičiuot, mylėt, svajot.
 Apie šviesius šiuos mokslo rūmus
 Mes nepaliausime kartot.

Priedainis. Svajonių rūmas – mokykla ant kalno...

Žodž. D. Daudžvardytės (7 kl. mokinė, 2002 m. išvykusi mokytis
 į Klaipėdą), muz. R. Runšos.
 Nidos vidurinė mokykla (VDU ER 2075/105).

21. Kalvos viršūnėj, kur buvo pilis,
 Iš tolo matyti mokykla didi.
 Istoriją mena medžiai seni,
 Pakalnėje teka Niauduva srauni.

Priedainis. Šeduva – žalias miestas laisvoj Lietuvoj,
 Šeduva – ji šeduvio širdy kiekvienoj,
 Šeduvoj spinduliuoja nuo kalno šviesa,
 Šeduvoj meilės, gėrio pilna mokykla.

Didžiuotis mes galim šventove sava,
 Garbinga, didinga, tradicijom gyva.
 Kiekvienas suranda, kas miela širdy,
 „Mūsų gimnazija“ – sakome visi.

Priedainis. Šeduva – žalias miestas laisvoj Lietuvoj...

Žodž. D. Variakojienės, muz. K. Meškausko.
 Radviliškio rajono Šeduvos gimnazija (VDU ER 2075/33).

22. Smėlėtų kalvų pušynėliai
 Apjuosti upelių melsvai,
 Čia mūsų brangioji Tėvynė,
 Pilėnų gimtinė čionai.

Mylim tave, žeme gimta,
 Su gojais žalių ąžuolų.
 Ginsime ją, saugosim ją
 Kaip šviesą savųjų akių.

Protėvių, Mažvydo tiesą
 Mums rodė mokykla šviesi.
 Nemakščiai juk mūsų gimtinė
 Pačioje Tėvynės širdy.

Žodž. ir muz. A. Girčio.
 Raseinių rajono Nemakščių Martyno Mažvydo vidurinė mokykla
 (VDU ER 2075/165).

23. Dainuokim dainą Vytauto dvasia,
 Paimkim knygą – tai akių šviesa,
 Grumsteliai kelio – istorija pilies
 Mums kelią pažymės.

Daina – gimtinių šypsena,
 Knyga – mokslo jėga,
 Mūsų valia – džiaugsmas veide
 Ir laisvos minties galia.

Darbuokimės didžiaviryų jėga,
 Šventais ąžuolais miškai sukeros,
 Ir kelsies skrydžių burė raudona
 Žemelėj Lietuvos.

Visi tikėkim Dievo valia,
 Ir artimo meilė laimins keliuos,
 O darbą, giesmę ir valią visada
 Ugdydamas dainuok!

Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija (VDU ER 2075/315).

24. Atverkim langus į gimtinę
Ir traukim dainą sutartinę,
Tegul visi Kėdainiai žino:
„Purienoj“ linksma gegužinė.

Priedainis. „Puriena“ – tu pati šauniausia,
Stebuklų ir džiaugsmų šalis.
„Purienoje“ daina skambiausia,
Visiems ji atveria duris.

Motiejus su šaunia Barbora
Išpildo visus mūsų norus.
Armonika kai polką trenkia,
Visi kaipmat subėga šventėn.

Priedainis. „Puriena“ – tu pati šauniausia...

Mums nesvarbu visai, koks oras,
Štai sienas vėl sudrebins choras.
Stebuklų sukasi malūnas –
Čia nuostabiausi prizai būna.

Priedainis. „Puriena“ – tu pati šauniausia...

Tad kviečiame visus atvykti,
Svečius mes mokame sutikti –
Už balto stalo pasodinsim,
Duona su česnaku vaišinsim.

Priedainis. „Puriena“ – tu pati šauniausia...

Žodž. I. Sokelienės, muz. D. Ivoškienės.
Kėdainių mokykla-darželis „Puriena“ (VDU ER 2075/178).

25. Tu pažvelk į savo kelią –
Pamatysi savo dalią.
Tu išmoksi ir žinosi,
Jei širdy svajas nešiosi.
Tu pažvelk į ilgą kelią –
Sužinosi Minties galią.

Nors sunku – tu išmoki,
Kai prireiks, viską žinoki.

Minties galia – tai kelio pradžia,
Džiaugsmas ir laimė šalia.
Nuramins ir paguos Minties galia.
Minties galia – tai kelio pradžia,
Džiaugsmas ir laimė šalia.
Minties galia – nuramins ir paguos,
Padės tau visada.

Panevėžio „Minties“ gimnazija (VDU ER 2075/19).

26. Ką jaučiu, noriu suprast ir sugrąžint iš praeities, –
Visa tai šviesoje aš tavo rasiu.
Nelengvam gyvenimo kely kaitri ugnis
Lydės, grįžti padės, jei pasiklysiu aš.

Priedainis. Ir mintim, ir širdim
Tu su manim, aš su tavim.
Savo šiluma ir jaukia šviesa
Saugok mokyklą, Gabija!

Kibirškštis laužą uždegs, jeigu širdis plazda viltim, –
Žiburiais atsilieps į kaitrią liepsną.
Man iškleisk sparnus, pakilt padék aukštyn –
Ir te niekad neblės tavo ugnis šventa.

Priedainis. Ir mintim, ir širdim...

Aut. I. ir A. Grinkevičiai.
Mažeikių Gabijos gimnazija (VDU ER 2075/71).

27. Kur Medžiokalnio ąžuolas senas,
Kur dievaitė Medeinė gyvena –
Palei upę vingiuotą ir gražią
Įsikūrę senieji mūs Kražiai.

Garsūs Kražiai nuo seno čia stovi
Narsiais vyrais ir mokslo šventove –

Daugel metų šviesa iš čia sklido
Ir pasaulinį garsą išvydo.

Priedainis. Kol Medžiokalnio lapai žaliuoja
Ir lietuviai dainas kol dainuoja –
Nepražus mana mokykla,
Ji gyvuos dar ilgai! Ji gyva!

Čia žinių, čia ir mokslo lobynas,
Dideliais čia darbais jie dabinas –
Čia šviesuolius nagaikomis plakė,
Kam teisybę pasauliui išsakė.

Ir šiandien didį garsą atminę,
Savo kraštą ir savo gimtinę
Mes darbais ir žinių troškimu
Padabinsim... savu likimu.

Priedainis. Kol Medžiokalnio lapai žaliuoja...

Žodž. A. Miltenienės, muz. A. Šurnos.
Kelmės rajono Kražių gimnazija (VDU ER 2075/149).

28. Prie Virvytės mes užaugom,
Čia bėgiojome basi.
Meilę žemei, darbui, knygai
Saugom nuo mažens visi.

Dvarponį Kaunecką mena
Senos mokyklos pamatai.
Savo mielą Kaunatavą
Mylime labai karštai.

Žalios pušys tyliai ošia,
Tarsi kužda pakely:
„Būkite, mieli moksleiviai,
Visad darbštūs ir dori.

Meilė tiesai, gėriui, grožiui
Tenepleidžia niekada!

Taip gyvenkit, kad išnyktų
Pyktis, blogis ir skriauda.“

Prie Virvytės mes užaugom
Pušinėlių apsupty.
Knygnešių pralieto kraujo
Visad būsime verti.

Telšių rajono Kaunatavos pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/145).

29. A neteka tau pabūti,
Kor Medviegalis, Girgždūtė,
Kor Virvytė srauni tek,
Kor žemaitis, gėrdi, šnek?
A Aukštagiri stebieje?
Švedkalni a apžiūriuje?
Da tu kėik pasidaire,
Veizi – vidurie Telše.

Priedainis. Če, pri graži Masti kronta,
Susitiksi drauga brongu,
Apkabinsi, pamylicsi,
Pavaišinsi, kou galiesi.

Vuo Telšiūs pri muziejaus
Pastebiesi atsidiejis:
Stuov kap golbi balta
„Atžalyna“ mokykla.
Tuo mokykluo kap galiejuom
Muokiemies i da myliejuom,
Skaitiem knygas i dainavuom,
Joukiemies i išdykavuom.

Priedainis. Če, pri graži Masti kronta...

Ont pakrontės Mastė žėla
Stuov ana, kėkvėins ton žėna.
Uoš beržele jau nu sena,
Gluosta tus, katrėi aten.
Če mergėkes maloniausias,

Če vaike išmintingiausi,
Jeigu kumet če užesi,
Bičiulioutėis užsigesi.

Priedainis. Če, pri graži Masti kronta...

Telšių „Atžalyno“ vidurinė mokykla (VDU ER 2075/141).

30. Į paslapčių kelius
Vilioji, mokykla,
Nors metai lekia greit,
O tu vis dar jauna.
Čia mūsų išmintis –
Mielų akių šviesa,
Čia gėris ir viltis –
Jaunatviška dvasia.

Priedainis. Čia vaikystės takai,
Čia jaunystės keliai
Mane šaukia, vilioja, vadina.
Mokykla, mokykla,
Atminimų šviesa,
Čia visi mes save subrandinam.

Čia rūpesčiai jauni
Ir meilė mūs pirma.
Šviesk, spinduliuok ir kviesk,
Mieloji mokykla.
Atverk žinių skrynias,
Išmokyk nepaklyst,
Suteik tvirtybės mums
Gyvenimo kely.

Priedainis. Čia vaikystės takai...

Žodž. V. Papaurėlienės, muz. R. Tamošiūno.
Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazija (VDU ER 2075/12).

31. Mokslas, meilė ir taika
Salomėjoj teklestės!

Ir gimtoji mūs kalba
Tegu skamba iš širdies!

Siekim tikslo, kol jauni!
Vilniaus mūrai saugos mus!
Būk naudingas, kiek gali:
Žinios niekad nepražus.

Priedainis. Jaunyste, tu paukštė sparnuota,
Dainuojanti laisvės dainas!
Jaunyste, juk meilė tau duota,
Tad stiprink Tėvynės gretas!

Tarsi žiedas nuostabiai
Skleiskimės drauge visi:
Mokytojai, gimnazistai, –
Mūsų misija didi!

Garsinkime savo šalį –
Salomėjos mes vaikai!
Dirbkime tėvynės naudai –
Būkime tikri draugai!

Priedainis. Jaunyste, tu paukštė sparnuota...

Žodž. O. Baumilienės, muz. G. Savinienės.
Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazija (VDU ER 2075/281).

32. Čia pražydo ir meilė pirma.
Mūs gimnazija – sielų šventovė,
Susimąščius tarp sodų žalių
Jau dešimtmečiais dairo ir stovi,
Laukia grįžtančių savo vaikų.

O dalis jų kas metai pareina
Nusilenkti kaip motinai tau,
Ir jaunystės parsineša dainą,
Jai suskambus, kad būtų linksmiau.

Joj ne vieną sutiksime draugą,
 Atsivėrė pasaulis platus,
 Ir į skrydį sparnai mums išaugo,
 Čia suradom antruosius namus.

Tartum upė gyvenimas teka,
 Gėsta žvaigždės ir keičias laikai.
 Atminimais išmargintas takas
 Linkuvon mus lydės amžinai.

O jinai lyg motulė prie vartų,
 Kaip žvaigždėlė žydrynėj dangaus,
 Lauks, kol grįšime čia dar ne kartą
 Prisimint, ką palikom brangaus...

Linkuva – tai antroji gimtinė,
 Teišliks mums brangi visada.
 Tartum Motina, tartum Tėvynė –
 Brangesnių už kurias juk nėra.

Žodž. P. Klebario, muzika V. Klupšienės.
 Pakruojo rajono Linkuvos gimnazija (VDU ER 2075/42).

33. Rugsėjai skambūs – varpeliai skamba,
 Visi takeliai veda į klases.
 Susitikimai, prisiminimai
 Po daugel metų čia draugus atves.

Priedainis. Mokyklon rytą vaikus pašaukia,
 Ir aidi juokas, pokštai ir daina.
 Degučiuos skamba varpeliai skambūs –
 Čia mokykla, gimtoji mokykla!

Iš čia pakylam į pirmą skrydį,
 Išmokę siekti užmojų plačių.
 Tegul jaunystė per amžius žydi.
 Klestėk, lopšy, svajonių ir vilčių.

Priedainis. Mokyklon rytą vaikus pašaukia...

Šilutės rajono Degučių pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/109).

34. Kaip aš myliu tave, kaip aš myliu tave,
Tavo sienas baltas ir suolus išbraižytus.
Kaip aš myliu tave, nes esi man viena,
Alovėj pastatyta.

Priedainis. Mokykla, mokykla,
Kaip aš myliu tave,
Pas tave ateinu.
Tu ištiesusi ranką
Manęs lauki, mokykla.

Tas, kas lankė tave, nepamirš niekada,
Tavo klasės jaukios ir juodosios lentos.
Nepamirš niekada, nes esi mokykla.

Priedainis. Mokykla, mokykla...

Kaip mes mylime Jus, kaip mes mylime Jus,
Jūsų rankų švelnumą ir ašaras pykčio.
Kaip mes mylime Jus, kaip mes mylime Jus,
Neliūdėkit nors šiandien, juk viskas negrįš jau.

Priedainis. Mokykla, mokykla...

Žodž. ir muz. J. Čižauskaitės, aranž. Č. Kliminskio.
Alytaus rajono Alovės pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/213).

35. Į mokyklą skubam dideliais būriais,
Čia pragysta širdys paukščiais vyturiais.
Čia pirmoji meilė kaip daina tyra,
Čia nedrąsios eilės, čia mintis tikra.

Priedainis. Prie Vyžuonos, prie Vyžuonos
Tegu skamba aidas mūsų dainos.

O alyvoms žydint saulės pasitikt
Vėl būriais išeinam paskutinįsyk.
Nepamiršim niekad topolių žalių,
Čia dažnai sugrįšim sielų varpeliu.

Priedainis. Prie Vyžuonos, prie Vyžuonos...

Vėl skubėsime aidu mylimos dainos
 Į mokyklą seną, čia, prie Vyžuonos.
 Juodupėj užaugę mums tvirti sparnai
 Į gimtinių brangią parneša dažnai.

Priedainis. Prie Vyžuonos, prie Vyžuonos...

Žodž. gimnazijos mokytojo M. Rastenio.
 Rokiškio rajono Juodupės gimnazija (VDU ER 2075/13).

36. Senam ir žilam Pasvaly
 Stovi mūsų miela mokykla.
 Keitė veidą ir vardą ji savo,
 Bet visiems mokiniams ji sava.

Priedainis. Žydėk ir gyvuok,
 Švytėk ir skambėk,
 Į tolius viliok
 Ir amžiais stovėk.

Čia išmokstame pirmąjį žodį
 Parašyti, išmokti, pajusti.
 Čia pažįstame margą pasaulį
 Ir sužinome, kuo norim būt.

Priedainis. Žydėk ir gyvuok...

Savo mokslo šventovę mes mylim,
 Čia atrandame žinių lobius.
 Ji išlydi visus į kelionę,
 Užauginusi skrydžiui sparnus.

Priedainis. Žydėk ir gyvuok...

Žodž. mokytojos V. Virbickienės, muz. mokytojos D. Baniulienės.
 Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla (VDU ER 2075/3).

37. Čia prie seno Akmenės pušyno,
 Prie upelio ramaus visada
 Pastatytas namelis medinis,
 Pavadintas pirma mokykla.

Atsiremkiye vienas į kitą
 Ir ištieskime Meilės sparnus.
 Jei išskrisim, tai vėlei sugrįšime,
 Kaip sugrįžta vaikai į namus.

Ji vis augo, tvirtėjo, gražėjo,
 Skleidė šviesą, taurumą namams
 Ir kaip laimės žibintas spindėjo
 Tik geriems ir prasmingiems darbams.

Keitės kartos kas metai vis kitos,
 Vis kiti čia skambėjo balsai.
 Ir mokyklą išgarsino šitą
 Dirbę žmonės ir jų mokiniai.

Akmenės gimnazija (VDU ER 2075/66).

38. Čia pirmą raidę parašiau,
 Čia šį pasaulį pažinau,
 Tu lyg antri namai,
 Jie širdy liks amžinai.

Tu, tu lyg motinos ranka,
 Vesk, kur kelią švies skaisti aušra,
 Kaip, kaip atrasti kelią šį,
 Tu išmokyti mus gali.

Čia mamai saulę nupaišiau,
 Čia jai dainų daug dainavau,
 Tu išmokei pažadą tęsėt
 Ir liepei visiems padėt.

Kai, kai užaugsim dideli,
 Tau dėkingi būsim, kad esi,
 Kad dorai gyvent išmokinai,
 Kad tu mums aušra buvau.

Priedainis. Mokslo keliais žengiam į priekį
 Ir, mokykla, tau ištikimi mes liekam.

Čia mokslo gilios šaknys,
 Čia lemties knyga,
 Tu – bundanti aušra.

Muz. ir žodž. K. Ivanovos.

Panevėžio Aušros vidurinė mokykla (VDU ER 2075/17).

39. O Dieve, tavęs mes ieškojome ryto aušroj.
 O Dieve, tavęs mes ieškojome naktį tamsioj.
 Žvaigždėtam danguje, mėnulio pilnaty,
 Tik nesupratome, kad tu šalia esi.

O Dieve, tavęs mes ieškojom už jūrų plačių.
 O Dieve, tavęs mes ieškojom viršūnėj kalnų.
 Visur ieškojom mes vienintelio Tavęs,
 Tik nesupratome, kad tu šalia esi.

O Dieve, Tave mes atradome savo darbuos.
 O Dieve, Tave mes atradom gyvybės daiguos.
 Atradome Tave vėl savo širdyse,
 Nereikia eit toli, kai tu šalia esi.

Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazija (VDU ER 2075/20).

Parengė *Akoilė Stankutė*

Studentės A. Stankutės tyrimai atlikti 2010 m. Jos darbas buvo remiamas Lietuvos mokslo tarybos „Studentų mokslinės praktikos“ stipendija.